

haft Overtaget, men det ser en Strømning, der lige saa hurtig vil vige bort igen. Derom kan der som sagt være forskellige Meninger; enhver Mening kan jo være lige god for sig. Vist er det i alt Fald, at alle disse med Beroligelse have set, at Lovforslaget ikke indeholder noget saadant, og det er paa disses Vegne, jeg udtaler det Naab, at dette Ting ikke vil tage Initiativet til et Forslag om saadanne væsentlige Forandringer i det gældende, som ikke ere stillede af Regeringen.

Jeg tilstaar, at jeg kan slutte mig til den ærede Landstingsmand for 6te Kreds (Sehested), naar han udtalte, at han ikke havde nogen Sympati for det Fag „græsk Oldkundskab“, som skulde indføres i det matematisk-naturvidenskabelige Kursus. For det første følte jeg mig ogsaa her paa usikker Grund, ikke kompetent; et saadant Forslag er jo ikke, forekommer det mig, støttet tilstrækkelig ved en virkelig sagkyndig Opinion, det har jo heller ikke endnu praktiske Forudsætninger, saaledes som det ærede Medlem berørte. Jeg tror saaledes, at jeg vilde føle mig usikker ved at stemme for det som for noget, jeg ikke veed andet om, end at det er et Eksperiment, men derjom og for saa vidt det har den Hensigt at skulle forberede den større Forandring i Skolen, om Udflydelsen og Vortjernelsen af Græsk, saa vil jeg sige, at Forslaget har en Tendens, som for mig vil være tilstrækkelig Grund til ikke at stemme for det.

Jeg vil bemærke, at det Fag, som bægge de to Lovforslag, der kom frem i 1881 ad privat Vej, vare enige om skulde bort, mærk værdig nok var Prøven i Oldnordisk, og fra bægge Sider hedder det, at der i Stedet for „optages en mundtlig Prøve i Modersmaalet, Sprog og Literaturhistorie, belyst ved enkelte Stykker af Hovedværker og Hovedforfattere.“ Den Gang vare vi enige om, det var i alt Fald Opinionen i Rigsdagen, at Oldnordisk ikke burde findes som et saadant særgent Undervisningsfag. Men jeg tror, at i Virkeligheden er det endnu den almindelige Opinion, naar man da kommer udenfor den snævre Kreds af Mænd, der ifølge Kald og Embeds Medfør have en særegen Kærlighed til dette Fag, og jeg tror ikke, at det vil begrædes af mange, hvis man fik Oldnordisk som særegent Undervisnings- og Prøvesag fjernet og derved bundet noget, som paa anden Maade kunde blive til Gavn for Skolen.

Men i Hovedsagen, hvad dette Lovforslags Realitet angaar, og naar jeg undtager de Ting, som jeg har udtalt mig imod, er det et Forslag, som fortjener megen Aner-

kendelse. Det hviler i Hovedsagen paa den Grundtanke, hvorpaa det private Lovforslag, som den ærede Minister gav sin Tilslutning, hvilede, nemlig at Svælget mellem de to Afdelinger af Skolen skal udfyldes saa meget, som man uden væsentlige Forandringer i Principperne kan opnaa, og udfyldes saaledes, at Latinen føres op i de to øverste Klasser af den naturvidenskabelige Afdeling og Matematik op i de to øverste Klasser af den sproglige Afdeling. Det er den Grundtanke, udført paa en noget anden Maade, som den Gang en Del af det nedsatte Udvalg var enig med den ærede Minister om, og det mener jeg er en anerkendelsesværdig og praktisk Vej at gaa for at afhjælpe nogle af de Ulemper, som det erkendes, at Lovet af 1ste April 1871 har. Kunne vi ikke naa dette, ja saa kan det jo være, at vi kunne komme til at gaa den anden Vej, som min ærede Nabo fremhævede, nemlig at saa rent forskellige Skoler.

Jeg vilde gerne tilføje en Bemærkning om de filologiske Kandidaters Krav paa at blive Rektorer. Det er ganske vist, at naar en Eksamen ophører, og en anden sættes i Stedet, saa maa for Fremtiden nye Mænd med nye Eksamina blive dem, hos hvem man søger Elementerne til at besætte Embederne med. Man vil jo ikke længere saa Kandidater efter den ældre Ordning. Men der bliver saa det Billigheds spørgsmål tilbage, der angaar de Kandidaters Stilling, der ifølge den tidligere Eksamen nu en Gang ere til Stede, og som have haft Løfter og Tilfagn, der her tilmed have været givne paa meget udtrykkelig Maade. Jeg kan ikke sige, at det er et Retskrav. Man maa gøre sig fortrolig med, at det ikke kan være andet end et Billighedskrav. En Betingelse maa disse Kandidater af den ældre Ordning jo altid være undergivne, Spørgsmaalet, om de ere brugbare Mænd, og denne Betingelse maa jo nødvendigvis være underkastet Kultusministerens Skøn. Det, som der synes mig her at kunne være Tale om, er imidlertid Anerkendelsen af et Billighedskrav, saa at man under Overgangen paa en eller anden Maade ikke svigter det Tilfagn, det Løfte, den Udsigt, som har været givet Kandidaterne af den ældre Ordning, naar de iøvrigt ere gaaede Skolevejen og altsaa ikke blot have den ene Betingelse for Ansættelse, men have benyttet den praktisk ved at træde ind i Skolens Tjeneste og udfyldt deres Stilling paa anerkendelsesværdig Maade. Jeg ønsker, at der for dem skal bevares et Fortrin, saa at man kan yde dem en Godtgørelse for den indtraadte